

Jak to chodí u nás aneb MVS a profesionální knihovny

Hana Hylmarová

„Paní knihovnice, můžete mi, prosím, někde sehnat knížku, kterou si nutně potřebuji přečíst?“

S takovým dotazem se menší knihovny setkávají stále častěji, protože není v možnostech organizačních, ale hlavně finančních, mít ve fondu všechny potřebné knihy. A co teď?

Naštěstí existuje jedna z důležitých služeb knihoven čtenářům, a to služba MVS (meziknihovní výpůjční služba). Pomoc knihovnám spočívá v tom, že kterákoliv knihovna může žádat jakoukoliv jinou knihovnu o zapůjčení literatury /knihy, časopisy/. V praxi to vypadá tak, že knihovnice si vyhledá v on-line katalozích všech dostupných knihoven požadovanou knihu, vypíše žádanku – elektronickou nebo pomocí písemného formuláře – a žádanou knihu objedná. Teď již záleží na dotyčné knihovně, zda půjčuje knihu pouze prezenčně nebo zda knihu zasílá. Obvykle (pokud je kniha momentálně k dispozici) je vše během 14 dnů vyřízeno. Každá půjčující knihovna si klade různé podmínky při zapůjčení knihy (doba půjčení, půjčování pouze v prostoru knihovny...) a knihovna, která knihu přijímá, za ni přebírá úplnou zodpovědnost.

Takhle by to mělo vypadat s MVS mezi knihovnami, ale skutečnost je většinou jiná.

V případě malých profesionálních, ale i neprofesionálních knihoven dochází ke klasické MVS se vším všudy zřídka. My, knihovnice na Jičínsku, to většinou řešíme tak, že navštívíme větší knihovnu (v mnoha případech Městskou knihovnu v Jičíně) a odsud si formou běžné výpůjčky žádané knihy vypůjčíme.

Je pravda, že čtenář o nic ochuzen nebude, svoji požadovanou knihu dostane. Jde spíše o to, že každá knihovna se při každoročním vykazování činnosti poškodí, protože čísla pro MVS vykazuje nižší, než ve skutečnosti provádí. A v celkovém součtu knihoven jsou to čísla velká.

Dotazovala jsem se na toto téma kolegyň z našeho regionu a ty mi stejnou praxi potvrdily. Ve Staré Pace, kde pracuji, jsem za loňský rok poslala 4 elektronické žádanky MVS, většinou do SVK Hradec Králové. Ve 3 případech mi bylo vyhověno. Ale knih jako takových jsem pro čtenáře vypůjčila z různých knihoven mnohem více. Přitom nezáleží, jak je MVS evidována, zda žádankou písemnou nebo elektronickou, či nějakým zápisem do sešitu. Jde jen o to, domluvit se na přesných pravidlech. Vždyť my tuto činnost provádíme, ale škodíme samy/i/ sobě, když vše patřičně neevidujeme. Služba MVS by měla patřit k těm službám čtenářům, které knihovnu staví do role „vševědoucí“ instituce, a knihovník by tak měl dokázat, že si vždy poradí, rozumí technice a je prostě člověk na správném místě. A o to se my všichni /všechny/ snažíme, jen to dejme patřičně na vědomí.

Určitě se toto téma objeví na některé poradě knihovnic v Jičíně, kde se pravidelně knihovnice z bývalého okresu Jičín scházejí. Pokud jde o mne, již teď si dávám předsevzetí, že každou výpůjčku MVS také jako MVS zaeviduji. Pokusme se o to a uvidíme, zda se v konečném výkazu čísla změní. Je určitě na škodu věci, když MVS celorepublikově (vlastně celosvětově) funguje a my ji nedovedeme patřičně využít a prokázat.

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz
· <http://www.svkhk.cz>